

РЕШЕНИЕ

№ 50001

гр. София, 22 февруари 2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ВЪРХОВНИЯТ КАСАЦИОНЕН СЪД на РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ, първо наказателно отделение, в съдебно заседание на двадесет и трети януари две хиляди двадесет и трета година в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: РУМЕН ПЕТРОВ
ЧЛЕНОВЕ: ДЕНИЦА ВЪЛКОВА
ТАТЯНА ГРОЗДАНОВА

при участието на секретаря Елеонора Михайлова
и на прокурора КАЛИН СОФИЯНСКИ,
след като изслуша докладваното от съдия РУМЕН ПЕТРОВ
наказателно дело № 290 по описа за 2022 г. и за да се произнесе взе предвид:

Касационното производство е по реда на чл.346, т.1 и сл. от НПК.

Образувано е по жалби на защитниците на подсъдимите С.Б., И.С., С.Г., Т.Г., А.К., А.Н., С.Д., Т.В. и А.Я., против осъдителната част на въззивна присъда № 4/22.06.2020 г., постановена по внохд № 43/2017 г. по описа на Апелативния специализиран наказателен съд /АСНС/.

В преобладаващата част от жалбите са релевирани доводи, обуславящи наличието и на трите касационни основания по чл.348, ал.1, т.1 - 3 от НПК. Според защитниците при анализа на доказателствата са допуснати нарушения на чл.13, чл.14 и чл.107 от НПК, които са довели до неправилното приложение на материалния закон, предвид осъждането на подсъдимите, на които са наложени явно несправедливи наказания. При условията на алтернативност се претендира да се отмени атакувания съдебен акт в съответната му осъдителна част, да се оправдаят подсъдимите или делото да се върне за ново разглеждане от друг състав на въззивния или на първонистанционния съд, или да се намали размера на наказанията на всеки един от тях най-вече поради продължителността на процеса, излизащ извън границите на разумния срок, като се приложи разпоредбата на чл.66 от НК.

В допълнението към жалбата на адв.П.Т. в качеството му на защитник на подсъдимия С.Б. е посочено, че в разрез с процесуалните правила са възприети обясненията на единия от подсъдимите, дадени на досъдебното производство, въпреки че те били напълно отречени и логично опровергани впоследствие от самия него. Оспорва се придаденото значение на показанията на свидетелите с тайна самоличност, тъй като се касаело за оценъчни изявления, а не за пряко придобита от тях фактическа информация, свързана с инкриминираната в обвинителния акт дейност. Твърди се, че по делото не е налице доказателствена основа, която да е годна, съобразно изискуемата от закона степен, за осъждането на Б. по повдигнатото му обвинение, още повече че същото било фактически неясно и непълно, с което му се ограничавало правото на защита.

В допълнението към жалбите на адв.И.Н. като защитник съответно на подсъдимите И.С., С.Г. и А.Н. е заявено, че независимо от значителния обем на мотивите към въззивната присъда, съдът е интерпретирал превратно събраните по делото доказателства, изградил е фактическите и правните изводи без яснота на кои доказателства се базират същите, както и необосновано е игнорирал наведените възражения за допуснати съществени процесуални нарушения в хода на наказателното производство, които имат абсолютен характер, тъй като съществено нарушават правото на защита и правото на справедлив процес. Според защитника по недопустим начин въззивният съд е опитал да омаловажи участието в процеса на адв.Е.Х. в двойно качество - като назначен служебен защитник на подсъдимия С.Д. на досъдебното и повереник на пострадалия Н.С. по време цялото първоинстанционно производство, когато са събрани и проверени всички доказателства, залегнали в основата на осъдителния съдебен акт. С последвалото по искане на защита отвеждане на адв.Х. от участието му в хода на въззивното производство, по никакъв начин не било saniрано допуснатото процесуално нарушение. По сходен начин са negliжирани и възраженията на защитата относно липсата на мотиви към първоинстанционната присъда, които представлявали „копи - пейст“ на обстоятелствената част на обвинителния акт и пледоарията на представителя на държавното обвинение, с което се поставяло под съмнение безпристрастността на въззивния състав. В подкрепа на заявената предубеденост на второинстанционния съд се сочи, че извършеният анализ на доказателствата е едностранчив, тъй като по неясни критерии И.С. е възприет не само като участник в престъпната група, но и като „лейтенант“ в организацията, като изложените доводи не са подкрепени с каквито и да било доказателства, включително и относно възприетите фактически обстоятелства, свързани с ролята на С. да организира снабдяването на районите с наркотични вещества, да контролира съответните отговорници, да осъществява отчитането на събраните от тях суми към ръководителя и особените отношения между двамата, както и специфичния анализ на приложените ВДС от експлоатираните СРС и превратно тълкуване на показанията на полицейските служители. Настоява, че показанията на свидетелите с тайна самоличност и на св.И. Т. не биха могли да се проверят, както и че по делото няма нито едно доказателство, че подсъдимият е посещавал дома на С.Б..

В частност по отношение на С.Г. е посочено, че в кориците на делото не се съдържат доказателства през инкриминирания период, когато подсъдимият е бил с мярка за неотклонение „Домашен арест“ по друго дело, да е нарушавал същата, т.е. направеният извод, че това не означавало, че той не е бил „обективно възпрепятстван да участва в дейността на инкриминираната група, нито е гаранция, че не е напускал местоизпълнението на мярката и не се предвиждал“ налагат заключението за предубеденост на въззивния състав и открояват нежеланието му за събиране на доказателства в полза на подсъдимия. Напълно неоснователно в основата на атакувания съдебен акт са поставени обясненията на подсъдимия Т.Г., дадени на досъдебното производство, които представлявали защитна линия на обвиняемия по друго висящо наказателно производство по чл.116 от НК, като е игнорирано заявеното от същия в хода на съдебното следствие. От мотивите на въззивната присъда не можело да се направи извод относно участието на С. в групата, изразяващо се в изпълнение на функциите на отговорник за наркоразпространението в осми район, посредством свои дилъри и ръководител на ударната бригада.

От анализа на доказателствата по отношение на А.Н. не ставало ясно по какъв начин въззивният съд е достигнал до извода, че подсъдимият е бил част от ударната

бригада, ръководена от С., която била ползвана за целите на оглавяваната от С.Б. група. Никъде по делото не се съдържали доказателства, от които да се установява, че Начев се занимавал с разпространение на наркотици, както и свидетели, които да сочат, че са закупували забранени вещества от него. Обстоятелството, че в обитаваното от подсъдимия жилище са открити такива, не означавало автоматично, че те са държани от него, а още по-малко, че това е ставало в изпълнение на решение на ОПГ, предвид факта, че жилището и прилежащото към него мазе се ползват и от други лица, като отсъстват доказателства, които да свързват подсъдимия с инкриминираните вещи. Странни били и изводите на въззивния състав относно приятелските взаимоотношения между Н. и С., базирани на осъдителен съдебен акт по друго наказателно производство, приключило със споразумение. Твърди се, че на практика Начев е признат за виновен по обвиненията по чл.199 и чл.143 от НК спрямо св.Д. Т. единствено въз основа показанията на самия пострадад, дадени на досъдебното производство, които по преценка на защитника са оскъдни по своето съдържание и недостатъчни, за да бъде признат за виновен, без обвиняемият към онзи момент и защитата му да са имали възможност да участват в провеждането на разпитите. По неясни критерии съдебният състав приел, че подсъдимият е отнел парична сума от пострадалия Т., при това в съучастие с подсъдимия Г., което категорично не се подкрепяло от заявеното от самия свидетел, още повече, че не ставало ясно дали двете деяния се считат за извършени в съучастие и с неустановено по делото лице или не, което представлявало самостоятелно допълнително основание за отмяна на атакувания съдебен акт.

По отношение и на тримата подсъдими се претендира отмяна на въззивната присъда и връщане на делото за ново разглеждане, с оглед множеството допуснати нарушения, както при провеждане на съдебно следствените действия, така и в хода на аналитичната дейност на съда, като единствена гаранция за защита правата и законните им интереси, предвид правото на справедлив процес от безпристрастен съд.

В жалбата на адв.В. Д., в качеството ѝ на защитник на подсъдимия Т.Г., са релевирани касационните основания по чл.348, ал.1, т.1 и т.3 от НПК, като при условията на алтернативност се претендира постановяване на нова - оправдателна присъда или намаляване на определените наказания. В допълнението е посочено, че ако съдът е преценил събраните в рамките на въззивното следствие множество доказателства в тяхната съвкупност, не би стигнал до извода да признае Г. за виновен в извършването на четирите престъпления и да увеличи наложеното му от първоинстанционния съд наказание.

В допълнението към жалбата на адв.М. К. като защитник на А.К. е посочено, че въззивният съд неправилно е интерпретирал събраните доказателства, изградил е правните си възгледи, като е игнорирал оправдателните и е дал вяра само на обвинителните такива, като неоснователно е отхвърлил доводите на защитата. Заявено е, че с оглед участието на адв.Е.Х. в двойно качество, процесът е изцяло опорочен, тъй като от него са представлявани две отделни лица, с противоположни процесуални интереси. Без анализ са оставени обясненията на К., подкрепени от заявеното от подсъдимия Т.Г., че подзащитният ѝ е бил нает и използван единствено като шофьор с личния си автомобил „О. К.“ в услуга на Г., показанията на пострадалите Н.С. и М. Ш., че К. не е участвал в нападението над тях, като безкритично са отхвърлени показанията на братята И. и Д. Т., дадени на по-късен етап в процеса, като е възприето с лека ръка за вярно единствено заявеното от тях в хода на досъдебното производство. Настоява се, че по делото не се установява К. да е изпълнявал функциите на

„силовак“ в ударната бригада, ангажиран от отговорника за първи и пети район – Г., със събирането на суми от дилърите.

В допълнението към жалбата на адв.Л. Г. като защитник на С.Д. е отбелязано, че АСНС напълно неоснователно е игнорирал възраженията на защитата, свързани с назначаването на адв.Е.Х. за служебен повереник на Н.С., с което е нарушено правото на защита на подсъдимия, тъй като според обвинителния акт установените телесни увреждания на пострадалия са причинени именно от подсъдимия, при условие че в кориците на делото не се съдържа информация дали адв.Х. е давал съвети и е консултирал Димитров, като този порок не може да бъде саниран по възприетия от въззивния съд начин, а само чрез провеждането на ново пръвоинстанционно съдебно следствие. Счита, че обвинението е останало недоказано, тъй като почива единствено на слухове и предположения, като нито един от свидетелите не е могъл по ясен и категоричен начин да разкрие не само участието и ролята на Димитров, но и на останалите подсъдими, в групата, поради което не се установявало авторството на извършените деяния.

В допълнението към жалбата на адв.О. К. като защитник на Т.В. е посочено, че обвинението срещу подсъдимия, по което е осъден, не е доказано по несъмнен и категоричен начин, включително и относно трите деяния. Според защитника показанията на св.К., който е дългогодишен познайник на органите на полицията, осъждан, с две висящи дела, не могат да се възприемат за достоверни, тъй като той е изрично е подчертал, че заявеното от него на досъдебното производство не е истина и че се е подписал на празни листове. Велков не е знаел за откритите наркотични вещества, скрити под капака на двигателя, във филтърната кутия на ползвания от него лек автомобил, но собственост на Н. С., а още повече да е имал намерение да ги разпространява. Той не е живял в обитаваното от св.В. Б. жилище, не и адресно регистриран там, а само е ходел от време на време, а същевременно жената добросърдечно е заявила, че наркотичните вещества са нейни.

В допълнението към жалбата на адв.Д.П. като защитник на А.Я. изрично е отбелязано, че съдът едностранчиво е обсъдил събраните доказателства, които не установяват съпричастност на подсъдимия към намерено и иззето наркотично вещество, което не било видимо за пътуващия в процесния автомобил, който не е негова собственост и той не го е управлявал. По вмененото във вина на Я. престъпление изложените от страна на съда кратки съображения били относими само за подсъдимия Велков, като не са обсъдени и не са съобразени показанията на полицейските служители св.С. Й. и св. Е. Г., от които се установявало липсата на съпричастност на жалбоподателя към инкриминираното с цел разпространение наркотично вещество. Съдът е игнорирал заключението на назначената фоноскопска експертиза, съобразно което лицето провело записаните разговори с малко име „А.“ не е подсъдимият Я..

В съдебно заседание подсъдимите С.Б., И.С., А.Н. не се явяват, редовно призовани. Защитниците им съответно адв.П.Т., адв.Й. Н. и адв.И.Н. поддържат жалбите и молят те да се уважат по изложените подробни доводи в подкрепа на заявените касационни основания.

Подсъдимите С.Г., Т.Г., А.К., С.Д., Т.В. и А.Я. лично и чрез защитниците си - адв.И.Н., адв.Г. М., адв.М. К., адв.Л. Г., адв.О. К. и адв.Д.П. поддържат жалбите и пледират да се уважат като основателни по изложените в тях съображения.

В съдебно заседание представителят на Върховна касационна прокуратура е на становище, че жалбите следва да се оставят без уважение, тъй като присъдата на

въззивния съд е правилна и законосъобразна. Счита, че няма основание да се приеме, че съдът е допуснал процесуални нарушения при оценката на доказателствената съвкупност и правилно е приложил материалния закон. Застъпва становището, че определените и наложени на подсъдимите наказания са справедливи и са съобразени с практиката на ЕСПЧ относно прекомерната продължителност на наказателното производство.

Частният обвинител и граждански ищец Н.С., редовно призован, не се явява и не взема становище по жалбите.

Частният обвинител и граждански ищец М. Й., не редовно призован, тъй като живее в Румъния, но няма адрес за призоваване, не се явява. Назначеният във въззивното производство служебен повереник адв. В. П. пледира да се остави в сила въззивната присъда като правилна и законосъобразна.

Върховният касационен съд, първо наказателно отделение, като обсъди доводите на страните и в пределите на своята компетентност съобразно чл.347, ал.1 от НПК, намери следното:

Касационните жалби са подадени в предвидения в чл.350, ал.2 от НПК срок, от процесуално легитимирани страни, по отношение на съдебен акт, подлежащ на проверка по реда на Глава двадесет и трета от НПК, поради което са допустими, а разгледани по същество са ЧАСТИЧНО ОСНОВАТЕЛНИ.

С присъда от 01.04.2016 г. по нохд № 1306/2013 г. по описа на Специализирания наказателен съд:

1. подсъдимите С.Б., И.С., М.А., С.Г., Т.Г., А.К., А.Н., С.Д. и Т.В. са признати за виновни в това, че в периода от неустановена дата на 2009 г. до 26.05.2010 г. в гр.София, С.Б. е ръководил организирана престъпна група, в която са участвали останалите седем подсъдими, като за Т.Г. и А.К. до 07.01.2010 г. и други неустановени по делото лица, като групата е въоръжена, създадена е с користна цел и с цел да върши престъпления по чл.354а, ал.1 и ал.2 от НК, поради което и на основание чл.321, ал.3, т.1 вр. с ал.1 от НК за Б. и на основание чл.321, ал.3, т.2 вр. с ал.2 от НК за останалите и при условията на чл.54 от НК са осъдени:

- С.Б. на седем години лишаване от свобода
- И.С., М. А., С.Г. и Т.Г. на по пет години лишаване от свобода
- А.К. и А.Н. на по три години лишаване от свобода
- С.Д. и Т.В. на по четири години лишаване от свобода

2. подсъдимите Т.Г., С.Д. и четири други, неустановени по делото лица, са признати за виновни, в това, че на 01.12.2009 г., в гр.София, в съучастие по между си като съизвършители са отнели от владението на М. Х. Й. чужди движими вещи на обща стойност 86,50 лв., като са употребили за това сила - юмручни удари и удари с нож по тялото и лявата подбедрица, като грабежът е придружен със средна телесна повреда - открито точкоподобно счупване на малкия пищял на левия крак, довело до трайно затруднение движението на долен ляв крайник за период по -дълъг от 30 дни и счупване на долната челюст в ляво, като деянието е извършено в изпълнение на решение на организирана престъпна група, ръководена от С.Б. и с участници горепосочените осем подсъдими и други неустановени по делото лица, поради което и на основание чл.199, ал.1, т.3 и т.5 вр. с чл.198, ал.1 вр. с чл.20, ал.2 от НК и при условията на чл.54 от НК са осъдени:

- Т.Г. на седем години лишаване от свобода
- С.Д. на шест години лишаване от свобода

3. подсъдимите Т.Г., А.Н. и С.Д. като съизвършители, а А.К. като помагач, са признати за виновни в това, че на 07.12.2009 г., в гр.София, в съучастие по между си, са отнели от владението на Д. В. Т. чужди движими вещи на обща стойност 1 396,40 лв., като са употребили за това сила - юмручни удари и удари с нож в областта на врата и ребрата, като грабежът е придружен с лека телесна повреда, изразяваща се в временно разстройство на здравето, неопасно за живота и заплашване, като деянието е извършено в изпълнение на решение на организирана престъпна група, ръководена от С.Б. и с участници горепосочените осем подсъдими и други неустановени по делото лица, поради което и на основание чл.199, ал.1, т.5 вр. с чл.198, ал.1 вр. с чл.20, ал.2 и ал.4 от НК и при условията на чл.54 от НК са осъдени:

- Т.Г. на седем години лишаване от свобода
- А.Н. и С.Д. на по пет години лишаване от свобода
- А.К. на три години лишаване от свобода

4. подсъдимите Т.Г., А.Н. и С.Д. като съизвършители, а А.К. като помагач, са признати за виновни в това, че на 07.12.2009 г., в гр.София, в съучастие по между си, са принудили Д. В. Т. да претърпи нещо противно на волята му - да бъде вкаран на задната седалка на л.а. „О. К.“ и да бъде транспортиран с него от сградата на МОЛ „София“ до стадион „Академик“, като са употребили за това сила и заплашване с пистолет, поради което и на основание чл.143, ал.1, вр. с чл.20, ал.2 и ал.4 от НК и при условията на чл.54 от НК са осъдени:

- Т.Г. и С.Д. на по три години лишаване от свобода
- А.Н. на две години лишаване от свобода
- А.К. на една година лишаване от свобода

5. подсъдимите Т.Г. и А.К. като съизвършители, а А.Н. и С.Д. като помагачи, са признати за виновни в това, че на 02.12.2009 г., в гр.София, в съучастие по между си, чрез нанасяне на удари по главата и краката с неустановен твърд тълп предмет, са причинили на М. В. Ш. четири леки телесни повреди, довели до временно разстройство на здравето, неопасно за живота, като деянието е извършено в изпълнение на решение на организирана престъпна група, ръководена от С.Б. и с участници горепосочените осем подсъдими и други неустановени по делото лица, поради което и на основание чл.131, ал.1, т.8 вр. с чл.130, ал.1 вр. с чл.20, ал.2 и ал.4 от НК и при условията на чл.54 от НК са осъдени:

- Т.Г., А.Н. и С.Д. на по две години лишаване от свобода
- А.К. на една година лишаване от свобода

6. подсъдимите С.Д. като съизвършител с неустановено по делото лице и А.К. като помагач са признати за виновни в това, че на 01.12.2009 г., в гр.София, в съучастие по между си, са причинили на Н. Н. С. средна телесна повреда, изразяваща се в открито счупване на вътрешно страничния кондил на лявата бедрена кост и открито счупване на капачката на левия крак, довели до трайно затруднение на движенията на левия крак за срок по-дълъг от 30 дни, като деянието е извършено в изпълнение на решение на организирана престъпна група, ръководена от С.Б. и с участници горепосочените осем подсъдими и други неустановени по делото лица, поради което и на основание чл.131, ал.1, т.8 вр. с чл.129, ал.1 вр. с чл.20, ал.2 и ал.4 от НК и при условията на чл.54 от НК са осъдени:

- С.Д. на две години лишаване от свобода
- А.К. на една година лишаване от свобода

7. подсъдимият А.Н. е признат за виновен в това, че на 07.01.2010 г., в гр.София, в кв. „Дружба“, пред блок 528, в лек автомобил е държал без надлежно разрешително с цел разпространение високо рисково наркотично вещество - 7,91 гр. марихуана на стойност 47,46 лв., поради което и на основание чл.354а, ал.3, т.1 от НК и при условията на чл.54 от НК е осъден на две години лишаване от свобода и глоба в размер на 2 000 лв.

подсъдимият А.Н. е признат за виновен и в това, че на същата дата - 07.01.2010 г., в дома му гр.София, в кв. „Дружба“, блок 528, е държал без надлежно разрешение с цел разпространение високорискови наркотични вещества - 0,43 гр. кокаин на стойност 38,70 лв., 1,29 гр., метамфитамин на стойност 32,25 лв., 1,3 гр. метамфитамин на стойност 32,25 лв., 2,43 гр. марихуана на стойност 14,58 лв. и 19,74 гр. марихуана на стойност 118,44 лв. като деянието е извършено в изпълнение на решение на организирана престъпна група, ръководена от С.Б. и с участници горепосочените осем подсъдими и други неустановени по делото лица, поради което и на основание чл.354а, ал.2 вр. с ал.1 от НК и при условията на чл.54 от НК е осъден на пет години лишаване от свобода и глоба в размер на 20 000 лв.

подсъдимият Начев е признат за виновен и в това, че на 07.01.2010 г., в дома му гр.София, без да има надлежно разрешение е държал огнестрелно оръжие - 1 бр. преправен газ - сигнален пистолет „Екол“ и 3 бр. преправени газови сигнални патрони, поради което и на основание чл.339, ал.1 от НК и при условията на чл.54 от НК е осъден на две години лишаване от свобода.

8. подсъдимият С.Д. е признат за виновен в това, че на 22.12.2009 г., в гр.София, с цел да принуди Г. А. П. да поеме имуществено задължение в размер на 380 лв., го е заплашил с насилие, като деянието е извършено от лице по чл.142, ал.2, т.8 от НК, което действа в изпълнение на решение на организирана престъпна група, ръководена от С.Б. и с участници горепосочените осем подсъдими и други неустановени по делото лица, поради което и на основание чл.213а, ал.2, т.5 вр. с ал.1 от НК и при условията на чл.54 от НК е осъден на две години лишаване от свобода и глоба в размер на 3 000 лв.

9. подсъдимият Т.В. е признат за виновен в това, че през периода 05.03.2010 г. - 30.04.2010 г. в гр.София и в с.Долни Богров, обл.София, при условията на продължавано престъпление като самостоятелен извършител и в съучастие с подсъдимия А.Я., без надлежно разрешително е държал на публично място с цел разпространение и е разпространил високорискови наркотични вещества на обща стойност 3 049,82 лв. като деянията са извършени в изпълнение на решение на организирана престъпна група, ръководена от С.Б. и с участници горепосочените осем подсъдими и други неустановени по делото лица, а именно:

- на 05.03.2010 г. в гр.София е разпространил, като е предоставил на К. К. 0,728 гр.кокаин на стойност 116,48 лв. и 0,864 гр.кокаин на стойност 194,24 лв.

- на 30.04.2010 г. в с.Долни Богров, в лек автомобил, в съучастие с А.Я. е държал с цел разпространение 465 гр. марихуана на стойност 2 790 лв.

- на 30.04.2010 г. в дома си в гр.София е държал с цел разпространение 10,93 гр. марихуана на стойност 65,58 лв. и амфетамин на стойност 21,30 лв., поради което и на основание чл.354а, ал.2 вр. с ал.1 вр. с чл.20, ал.2 вр. с чл.26, ал.1 от НК и при условията на чл.54 от НК Т.В. е осъден на шест години лишаване от свобода и глоба в размер на 20 000 лв., а А.Я. е осъден на две години лишаване от свобода и глоба в размер на 5 000 лв., като същият е оправдан държането да е било на публично място и в изпълнение на решение на ОПГ.

На основание чл.66, ал.1 от НК наложеното на Я. наказание лишаване от свобода е отложено за изпълнение с изпитателен срок от четири, считано от влизане на присъдата в сила.

На основание чл.23, ал.1 от НК на подсъдимите е определено едно общо най тежко наказание:

- на Т.Г. седем години лишаване от свобода
- на А.Н. пет години лишаване от свобода, към което е присъединено и наказанието глоба в размер на 20 000 лв.,
- на С.Д. шест години лишаване от свобода
- на Т.В. шест години лишаване от свобода, към което е присъединено и наказанието глоба в размер на 20 000 лв.,
- на А.К. три години лишаване от свобода.

На основание чл.24 от НК определеното общо най-тежко наказание лишаване от свобода:

- на Т.Г. от седем години е увеличено с три години на десет години лишаване от свобода.
- на С.Д. от шест години е увеличено с три години на девет години лишаване от свобода.

На основание чл.66, ал.1 от НК определеното общо най-тежко наказание на подсъдимия А.К. от три години лишаване от свобода е отложено за изпълнение с изпитателен срок от пет години, считано от влизане на присъдата в сила.

Така наложеното на подсъдимия С.Б. наказание от седем години лишаване от свобода, наказанията на И.С., М. А. и С.Г. от по пет години лишаване от свобода, наложеното общо най-тежко наказание на подсъдимите А.Н. и Т.В. съответно от пет години и шест години лишаване от свобода, както и наложените общо най-тежко и увеличено наказание на подсъдимите Т.Г. от десет години лишаване от свобода и на подсъдимия С.Д. от девет години лишаване от свобода са постановени да се изтърпят при първоначален строг режим, като на основание чл.59 от НК е приспаднал периода на предварителното им задържане и изпълнението на мярката за неотклонение „домашен арест“.

По част от квалифициращите признаци горните подсъдими са признати за невинни, като изцяло са оправдани подсъдимите И. Д., Г. Г. и Т. Т..

С присъдата подсъдимите Т.Г. и С.Д. са осъдени на основание чл.45 от ЗЗД да заплатят солидарно на гражданския ищец М. Й. обезщетение за причинените му имуществени вреди в размер на 476 лв. и 10 000 лв. за неимуществени в резултат на осъществения спрямо него грабеж, а подсъдимите А.К. и С.Д. - на гражданския ищец Н.С. сумата от 5 000 лв. за неимуществени вреди в резултат на причинената му средна телесна повреда, всички ведно със законната лихва, считано от 01.12.2009 г. до окончателното им заплащане.

Съдът се е разпоредил с приложените по делото веществени доказателства, като в тежест на осъдените подсъдими са възложени и направените по делото разnosки, възлизащи общо в размер на 7 916,88 лв.

По протест на прокурор от Специализираната прокуратура, жалба на частния обвинител и граждански ищец Н.С., чрез повреника му адв.Е.Х., единствено за увеличаване размера на присъденото обезщетение и жалба на защитниците на подсъдимите, които са признати за виновни с първоинстанционата присъда, е образувано внохд № 43/2017 г. по описа на Апелативния специализиран наказателен

сџд. С постановената въззивна присџда, предмет на настоящата касационна проверка, първоинстанционната:

- на основание чл.334, т.4 вр. с чл.24, ал.1, т.3 от НПК е отменена в частта, с която подсъдимите Т.Г., А.К., А.Н. и С.Д. са признати за виновни и са осџдени по обвинението по чл.131, ал.1 т.8 вр. с чл.130, ал.1 от НК за причинена лека телесна повреда на М. Ш. и е прекратено наказателното производство срещу четиримата, поради изтичането на предвидената в чл.81, ал.3 вр. с чл.80, ал.1, т.4 от НК абсолютна давност.

- на основание чл.334, т.2 вр. с чл.336, ал.1, т.3 от НПК е отменена в частта, с която подсъдимите М. А. и Т.В. са признати за виновни и осџдени по обвинението за участие в организирана престџпна група, като вместо това двамата са признати за невинни и са оправдани по повдигнатите им обвинения по чл.321, ал.3, т.2 вр. с ал.2 от НК.

- на основание чл.334, т.2 вр. с чл.336, ал.1, т.3 от НПК е отменена в частта, с която подсъдимият С.Д. е признат за виновен и е осџден по обвинението за участие в осџществения грабеж и принуда спрямо Д. Т., като вместо това той е признат за невинен и е оправдан по повдигнатите му обвинения по чл.199, ал.1, т.5 вр. с чл.198, ал.1 вр. с чл.20 ал.2 от НК и по чл.143, ал.1 вр. с чл.20, ал.2 от НК.

на основание чл.337, ал.1, т.2 вр. с ал.2, т.1 вр. с чл.334, ал.3 от НПК първоинстанционната присџда е изменена в частта относно:

- извършеното от подсъдимия С.Б. престџпление по чл.321, ал.3, т.1 вр. с ал.1 от НК като ръководенето на ОПГ да се счита до 13.01.2010 г., до която дата са участвали подсъдимите И.С. и С.Г., като участието в групата на подсъдимия С.Д. да се счита до 22.12.2009 г., а на подсъдимите Т.Г., А.К. и А.Н. - до 07.01.2010 г., като те са признати за невинни и са оправдани до края на инкриминирания с обвинителния акт период, както и в групата изобщо да са участвали подсъдимите Милен Алексиев и Т.В..

- извършеното от подсъдимите Т.Г. и С.Д. престџпление по чл.199, ал.1, т.3 и т.5 вр. с чл.198, ал.1 вр. с чл.20, ал.2 от НК - спрямо М. Й., като двамата подсъдими са признати за невинни и са оправдани в организираната престџпна група в изпълнението, на чието решение е извършено деянието, да са участвали останалите оправдани подсъдими – М. А., Т. Т., И. Д., А.Я., Т.В. и Г. Г..

- извършените от подсъдимите Т.Г., А.Н. и А.К. престџпления по чл.199, ал.1, т.5 вр. с чл.198, ал.1 вр. с чл.20 от НК и по чл.143, ал.1 вр. с чл.20 от НК - спрямо Д. Т., като те са признати за невинни и са оправдани в организираната престџпна група, в изпълнението на чието решение е извършен грабежа и е осџществена принудата, да са участвали оправданите подсъдими, както и деянията да са осџществени в съучастие с подсъдимия С.Д. като съизвършител.

- извършеното от подсъдимите С.Д. и А.К. престџпление по чл.131, ал.1, т.8 вр. с чл.129, ал.1 вр. с чл.20 от НК - спрямо Н.С., като те са признати за невинни и са оправдани в организираната престџпна група, в изпълнението на чието решение е извършено телесното увреждане, да са участвали оправданите подсъдими.

- осџждането на подсъдимия А.Н. за две престџпления по чл.354а, ал.3 от НК и по чл.354а, ал.2 от НК, като същите се считат за едно продължавано с квалификация по по-тежко наказуемия състав - по чл.354а, ал.2, вр. с ал.1 вр. с чл.26, ал.1 от НК, като подсъдимият е признат за невинен и е оправдан първото от деянията да е осџществено с цел разпространение и на публично място, както и в това в организираната престџпна група, в изпълнението на чието решение е извършено второто деяние да са участвали оправданите подсъдими.

- извършеното от подсъдимия С.Д. престъпление по чл.213а, ал.2, т.5 от НК като той е признат за невинен и е оправдан в организираната престъпна група, в изпълнението на чието решение е извършено деянието, да са участвали оправданите подсъдими.

- извършеното от подсъдимия Т.В. продължавано престъпление по чл.354а, ал.2, вр. с чл.26, ал.1, вр. с чл.20, ал.2 от НК и две от деянията в него, както и по отношение на подсъдимия А.Я. да са осъществени на публично място, както и да са били извършени в изпълнение на решение на организираната престъпна група, като същото е преквалифицирано по чл.354а, ал.1 вр. с чл.26 ал.1 вр. с чл.20, ал.2 от НК за В. и по чл.354а, ал.1 вр. с чл.20, ал.2 за Я..

размерът на наложеното наказание:

на подсъдимия С.Б. за престъплението по чл.321, ал.3, т.1 вр. с ал.1 от НК е намален от седем на шест години лишаване от свобода, при първоначален строг режим на изтърпяване.

на подсъдимия С.Г. за престъплението по чл.321, ал.3, т.2 вр. с ал.2 от НК е намален от пет на четири години лишаване от свобода, при първоначален строг режим на изтърпяване.

на подсъдимия Т.Г.:

- за престъплението по чл.199, ал.1, т.3 и т.5 вр. с чл.198, ал.1 вр. с чл.20, ал.2 от НК - спрямо М. Й., е увеличен от седем на девет години лишаване от свобода.

- за престъплението по чл.199, ал.1, т.5 вр. с чл.198, ал.1 вр. с чл.20, ал.2 от НК - спрямо Д. Т., е увеличен от седем на осем години лишаване от свобода.

- определеното на основание чл.23, ал.1 от НК общо най-тежко наказание е увеличено от осем на девет години лишаване от свобода, което на основание чл.24 от НК е увеличено с три години - дванадесет години лишаване от свобода, при първоначален строг режим на изтърпяване.

на подсъдимия А.К. за:

- престъплението по чл.131, ал.1, т.8 вр. с чл.129, ал.1 вр. с чл.20, ал.4 от НК - спрямо Н.С., е увеличен от една на две години лишаване от свобода.

- престъплението по чл.143, ал.1 вр. с чл.20, ал.4 вр. с ал.1 от НК спрямо Д. Т. е увеличен от една на две години лишаване от свобода.

определеното на подсъдимия А.Н. общо най-тежко наказание от пет години лишаване от свобода е постановено да се изтърпи на основание чл.57, ал.1, т.2 б. „Б“ от ЗИНЗС при първоначален строг режим.

на подсъдимия С.Д. за:

- престъплението по чл.213а, ал.2, т.5 вр. с ал.1 вр. с чл.20, ал.4 от НК спрямо Г.П., е увеличен от две на три години лишаване от свобода.

- относно приложението на чл.24 от НК е намален срока на увеличаването от три на две години лишаване от свобода и увеличеното общо най-тежко наказание от девет на осем години лишаване от свобода, при първоначален строг режим на изтърпяване.

на подсъдимия Т.В. за:

- преквалифицираното по чл.354а, ал.1, вр. с чл.26 ал.1 вр. с чл.20, ал.2 от НК престъпление е намален от шест на четири години лишаване от свобода, при първоначален общ режим на изтърпяване, а размерът на глобата от 20 000 лв. на 6 000 лв..

С въззивната присъда е увеличен размерът на присъденото на гражданския ищец Н.С. обезщетение за причинените му неимуществени вреди в резултат на престъплението по чл.131, ал.1, т.8 вр. с чл.129, ал.1 от НК, за който са осъдени солидарно подсъдимите А.К. и С.Д. от 5 000 лв. до пълния предявен размер от 30 000 лв.

Възвеният състав е диференцирал дължимите от всеки от осъдените подсъдими направени по делото разноски до момента, като е постановил първоинстанционният съд да се произнесе по реда на чл.306, ал.1, т.4 от НПК по веществените доказателства, за които е пропуснал да стори това.

В останалата част първоинстанционната присъда е потвърдена.

Наведените в жалбите идентични касационни основания и заявените сходни съображения в тяхна подкрепа позволяват едновременното им обсъждане, като приоритетно трябва да се разгледат възраженията за допуснати съществени процесуални нарушения, тъй като евентуалната им основателност предопределя изхода на делото.

Основното възражение на защитниците, залегнало във всички жалби, е свързано с участието в процеса на адв.Е.Х. в двойно качество - като назначен служебен защитник на подсъдимия С.Д. на досъдебното и повереник на частния обвинител и граждански ищец Н.С. по време цялото първоинстанционно производство. Действително с постановление на разследващия полицай, адв.Х., след като е определен от САК, е назначен за служебен защитник на обвиняемия С.Д. на 19.04.2011 г. Като такъв той е участвал същия ден само в едно, при това „междинно“ - трето по ред, от общо четирите извършени предявявания на разследването. Самото процесуално действие е осъществено в рамките на около час, като обвиняемият е заявил, че не желае да му се предявяват материалите по делото, защото упълномощеният му адвокат Л. Г., който към този момент е бил болен, представлявал го от самото привличане, включително и пред настоящия състав, е „запознат с материалите по делото“. Близко две години по-късно - на 26.02.2013 г. на обвиняемия Д. и на адв.Л. Г. е предявено цялото разследване, в настоящия и окончателен вид, като на двамата е предоставена пълноценна възможност да се запознаят със всички събрани материали. В началото на първоинстанционното съдебно производство, по искане на пострадалия Н.С., за служебен повереник е назначен адв.Е.Х., определен от председателя на САК, като никоя от страните не е направила искане за отвеждането му, което е сторено едва пред въззивния съд, който служебно го е отстранил. При тези обстоятелства правилно контролираният съд е достигнал до извода, че визирият порок има чисто формален характер и не се налага задължително ново първоинстанционно разглеждане на делото, тъй като реално не е засегната правната сфера на подсъдимия С.Д., който през цялото време пред първата инстанция е представляван от упълномощен защитник. С оглед възраженията в касационните жалби, следва да се отбележи, че настоящият състав напълно споделя изложените в тази насока пространни и задълбочени доводи на въззивния съд /л.47 – 52 от мотивите/, като също счита, че в случая визирият обстоятелства не обосновават извод за съществено нарушаване на процесуалните правила. В допълнение следва да се посочи, че заявеното недопустимо съвместяване на защитата на един от обвиняемите и на конституирания впоследствие частен обвинител и граждански ищец се дължи на недотам коректния поглед на процесуалното развитие на делото и несъобразяването със същността и целите на предявяването на разследването. То е

процесуално действие, което не е от категорията на абсолютно задължителните, в рамките на което не се събират и проверяват доказателства, т.е. не е действие по разследването, а правата на обвиняемия и защитника са ограничени до възможността те да се запознаят със събраните до момента материали, да направят доказателствени искания и възражения, каквито в случая не са осъществени от страна на адв.Х., още повече че след извършването на допълнителни следствени действия цялото разследване е наново предявено на обвиняемия и на упълномощения му защитник адв. Г.. С назначаването на адв.Х. за повереник на Н.С. в първоинстанционното съдебно производство не може да се приеме, че по отношение на С.Д., а още по-малко по отношение на останалите подсъдими, съществено е нарушена забраната на чл.91, ал.3, т.3 и т.4 от НПК, с оглед инцидентното явяване на защитника пред разследващия орган, в рамките на около час, като той не е изразил каквото и да било становище, освен че се е запознал с материалите по делото, т.е. допуснатото формално нарушение на процесуалните правила не е свързано пряко с процеса на доказване. В случая по-скоро са засегнати правата на частния обвинител и граждански ищец, но той е обжалвал първоинстанционната присъда единствено в гражданската ѝ част, само относно размера на присъденото обезщетение, като същият не е изразил недоволство по отношение останалата част на атакувания от прокурора и от защитата съдебен акт. В подкрепа на изложеното се явява и статута на повереника, който за разлика от защитника, не е самостоятелна страна в наказателния процес и по отношение на него са приложими ограничен кръг норми. Същевременно правото на жалба, като съществена част от правото на защита, предпоставя защитата на собствени права и законни интереси, поради което в случая нито подсъдимите, нито защитниците могат да черпят изгода, като искат отмяна на въззивната присъдата за допуснати нарушения на правата и законните интереси на друга страна в процеса, която е с противоположни интереси. За пълнота следва да се отбележи, че след като допуснатото от първоинстанционния съд нарушение е преодоляно от въззивния състав, предвид отвеждането на адв.Х. и провеждането на мащабно следствие, по време на което на практика са повторени преобладаващата част от процесуалните действия по събиране и проверка на доказателствата от съществено значение за установяване на обективната истина по делото и залегнали в основата на съдебния акт, напълно е възстановено равенството на страните в процеса, като им е осигурена и предоставена ефективна възможност за защита. В този смисъл и съобразно практиката на ЕСПЧ не е налице нарушение на правото на справедлив процес, по смисъла на чл.6, § 3 от ЕКПЧ.

В жалбите се твърди, че въззивният съд е negliжирал обстоятелството, че мотивите към първоинстанционната присъда представляват препис, ведно с правописните и пунктуационни грешки на обвинителния акт, а там, където съдията-докладчик се е опитал да направи анализ от правна страна, реално е преписал пледоарията на представителя на прокуратурата. При тези възражения следва да се има предвид, че предмет на касационната проверка е обжалваният въззивен съдебен акт, т.е. настоящият състав следва да прецени доколко законосъобразно второинстанционният съд е упражнил в случая правомощията си по чл.334 от НПК, като е отменил първоинстанционната присъда в една част и е постановил нова, изменил е в друга и е потвърдил в трета, като е приел че сам може да отстрани допуснатите нарушения, вместо да върне делото за ново разглеждане. Като един от аргументите в подкрепа на така възприетия подход е посочен ефикасността на процеса, без да е отчетено, че самото въззивно производство е продължило пет години, от които две само за изготвянето на мотивите, в които действително

задълбочено, изчерпателно и изключително детайлно са изложени доводите, въз основа на които съдът не само е разгледал всички оплаквания на страните, но е очертал възприетата от него фактология, след изчерпателен и аналитичен разбор на обемната доказателствената съвкупност. Макар в голяма степен възраженията на защитниците да имат резон, възпроизвеждането на отделни части от обвинителния акт и пледоарията на прокурора в мотивите към първоинстанционната присъда, което следва да се отчита като съществен недостатък, не може да се приеме с изискуемата от закона категоричност, че първоинстанционният съдебен акт страда от тотална липса на мотиви, които да възпрепятстват установяването волята на състава на СНС и проверката на вътрешното му убеждение. Очевидно, като е достигнал до горния извод, въззивният съд задълбочено е обсъдил релевантните доказателствени материали по отделно и в тяхната съвкупност, преодолял е противоречията и неяснотите в изложените съображения и самостоятелно е достигнал до закономерни правни изводи относно наличието или отсъствието на обективна и субективна съставомерност на поведението на всеки един от подсъдимите, с което напълно е преодолял констатирания пропуск на първоинстанционния съдебен акт. В този смисъл не може да се приеме за основателно, възражението на защитата за negliжиране от страна на въззивния състав на недостатъците на първоинстанционната присъда.

Неоснователни са и възраженията на защитата за неправилна оценъчна дейност на доказателствените източници. Спорните въпроси относно авторството на деянията и начинът им на извършване са изяснени от въззивния съд на базата на детайлен и комплексен анализ, при спазване изискванията за проверка на доказателствените материали относно тяхната допустимост, относимост и връзка по между им. Мотивите към въззивната присъда са напълно съобразени с изискванията на закона и в частност с разпоредбата на чл. 339, ал. 3 от НПК - от тях е видно какви факти е приел за установени въззивният съд и въз основа на какви доказателства, а в частта, в която първоинстанционната присъда е изменена и потвърдена, т.е. въззивният съдебен акт е с характер на решение, значително е надвишен заложеният в чл.339, ал.1 и ал.2 от НПК стандарт. Контролираният съд не само в пълен обем е осъществил дължимата проверка, така както го задължава разпоредбата на чл.314, ал.1 от НПК, но е провел всеобхватно въззивно следствие, в резултат на което е попълнил доказателствената съвкупност с всички възможни и налични доказателства, които са обсъдени изключително внимателно и коректно, както по отделно, така и в тяхната взаимовръзка. Следствие обстояния и задълбочен анализ на доказателствените източници ясно е обективизирана волята на решаващия съд да кредитира частично обясненията не само на Т.Г., но и на останалите подсъдими, както и в коя част не дава кредит на доверие относно заявеното от всеки един от тях в различните фази на процеса, като отделните части са последователно сравнявани с всички останали доказателствени източници. При тази констатация няма как да се възприемат за основателни твърденията на защитата за грубо нарушение на процесуалните правила относно преценката за достоверност на обясненията на подсъдимия Г., дадени на досъдебното производство в присъствието на упълномощен защитник, но отречени впоследствие от самия него в хода на съдебното следствие, което би могло да се претендира с основание само тогава, когато изобщо не е обсъдено от решаващия съд.

По делото не се установява и наличието на обективни данни за нарушение на задължението на съда по чл.107, ал.3 от НПК - да събира както разобличаващи, така и оправдателни доказателства. Касационната проверка на атакуваната присъда не констатира въззивната инстанция да е придала на обвинителните доказателства

смисъл, какъвто те нямат, т.е. съдебният акт да е постановен от предубеден и пристрастен съд, тъй като от една страна липсват обективни данни за външно проявена позиция на пристрастие от целия състав или на отделен негов член, а от друга - не се установяват пороци при суверенната му преценка в допустимата от закона процесуална дейност.

При изготвянето на мотивите към атакувания съдебен акт не са допуснати съществени непълноти. Съдържанието му не дава основание да се приеме, че поставените на вниманието на АСНС оплаквания срещу първоинстанционната присъда са били пренебрегнати и не са получили дължимия отговор, като ясно са посочени основанията, въз основа на които всяко от тях е било преценено като неоснователно. Доказателственият анализ в случая е напълно законосъобразен, а в преценката относно достоверността на гласните доказателствени средства, ВКС не би могъл да се намесва, освен ако не констатира нарушение на процесуални норми при анализа на доказателствата, каквито в случая не са налице. Не могат да се споделят и възраженията, че възприетата по делото фактология, която е изключително подробно развита по отношение на всеки един от подсъдимите за всяко едно от инкриминираните деяния, е незаконсъобразно изведена на база възпроизведени данни от показанията на свидетелите с тайна самоличност, от ВДС от приложените СРС, от справките за трафичните данни за използваните телефонни номера. В тази връзка следва да се посочи, че фактическите изводи са изведени от годни доказателствени източници, чието съдържание е вярно интерпретирано, в съответствие и с правилата на формалната логика.

В заключение следва да се отбележи, че с жалбите се претендират редица оплаквания, на които касационната инстанция не може да даде очаквания отговор, а именно: че на показанията на свидетелите с тайна самоличност не е следвало да намерят такова правно значение, каквото на практика им е предал въззивният съд; че не само свидетелите - полицейските служители Й. и Г., но и други заявили пред съда, че Т.В. и А.Я. не са свързани с организираната група, по което обвинение двамата за оправдани; че съдът е дал вяра на показанията на пострадалите, въпреки че те са криминално проявени лица, които са разпространявали и/или употребявали наркотични вещества, тъй като изложените съображения по-скоро разкриват субективното несъгласие с дадената от въззивния състав оценка за достоверността на доказателствените материали и изведените въз основа на тях факти, а и представляват типично възражение за необоснованост, което не е възведено като касационен повод. ВКС не може да ги обсъжда, защото няма правомощие да оценява самостоятелно доказателствените материали, замествайки суверенното право на въззивния съд да прави собствена преценка на доказателствената съвкупност при съобразяване с процесуалните изисквания за това. В тази връзка е необходимо да се отбележи, че при отсъствието на процесуални нарушения не може да се постави под съмнение суверенното право на въззивната инстанция предвид правомощията ѝ на съд по фактите да кредитира едни доказателствени източници и да направи извод за неистинност на други, т.е. касационният съд не може да подменя вътрешното убеждение на предходните инстанции, като пререшава въпроса за правдивост и убедителност на един или друг доказателствен източник, в каквато насока са направени исканията в жалбите. Действително в правомощията на ВКС като съд по правото неизменно се включва проверката дали са спазени процесуалните правила за формиране на вътрешното убеждение, а внимателният прочит на материалите по делото води до категоричен извод, че въззивният съд не е допуснал нарушения в тази

насока, поради което в настоящото производство не може да се достигне до целения от защитниците друг, коренно различен и противоположен извод относно доказаността на обвиненията и съставомерността на всяко едно от деянията. В този смисъл изразеното несъгласие на касаторите с фактическите изводи на решаващия съд, аргументирано като несъгласие с осъществения анализ и оценка на доказателствената съвкупност, не съдържа изискуемите от закона /чл.351, ал.1 от НПК/ данни за допуснати от въззивния съд нарушения на процесуалния ред за оценка на доказателствените източници, а се касае за необоснованост, което не е самостоятелно касационно основание.

По изложените съображения настоящият състав приема, че въззивната инстанция е оценила доказателствените материали по делото съобразно изискванията на чл.13, чл.14 и чл. 107 от НПК. В доказателствената дейност на съда няма процесуални нарушения от категорията на абсолютните, нито пропуски и нарушения, които да водят до съмнение в осъдителните му изводи.

Наведените в жалбите доводи за допуснати нарушения на материалния закон са аргументирани на плоскостта на заявената невярна оценка на доказателствената съвкупност. Вън от твърденията, че от доказателствата по делото не биха могли да се направят изводи за доказаност на обвиненията, по които подсъдимите са признати за виновни, в жалбите не се съдържат конкретни аргументи за неправилно приложение на материалния закон. Това налага настоящият състав да обобщи, че при отсъствието на процесуални нарушения при установяване на относимите за предмета на делото обстоятелства и при анализа на доказателствените източници, от които същите са изведени, в случая не са установява наличието и на касационното основание по чл.348, ал.1, т.1 от НК.

Основното оплакване в жалбите е, че наложеното наказание за всяко от престъпленията, както и съответно определеното общо най-тежко, включително и увеличеното, е явно несправедливо поради продължителността на наказателното производство, т.е. не е спазено изискването за разглеждане и решаване на делото съгласно изискването на чл.6, § 1 от ЕКПЧ и чл.22, ал.1 от НПК в „разумен“ срок, което е съществен елемент от правото на справедлив процес. От материалите по делото се установява, че в случая наказателният процес, считано от момента на започване на досъдебното производство, непосредствено след задържането на подсъдимите в края на 2009 и в самото начало на 2010 г., се води вече повече от тринадесет години, който срок определено е неразумно дълъг. Действително делото е не само твърде обемно, но и с изключителна фактическа и правна сложност, тъй като към наказателна отговорност първоначално са привлечени тринадесет лица, за множество различни по вид престъпления, при твърде усложнена фактология, като самото досъдебно производство е продължило повече от три, а съдебното вече близо десет години. Безспорно при големия обем доказателства, които е следвало да бъдат събрани, сложността на делото е значителна, но продължителността на процеса се дължи преди всичко на поведението на съответния компетентен орган по ръководство и решаване, без обвиняемите/подсъдимите да са допринесли по някакъв начин за това забавяне. Единствено подсъдимият И.С. се е отклонил без уважителна причина от задължителното му присъствие във въззивното производство за известен период от време, но той сам се е предал, поради което не може да се приеме, че с процесуалното си поведение съществено е допринесъл за удължаване срока на производството, който е постигнат в резултат най-вече на ненавременните и забавени действия от страна на компетентните органи. В този смисъл, за разлика от контролирания съд, настоящият

състав счита, че визираното обстоятелство като такова с изключителен характер, налага всеки един от подсъдимите да се компенсира чрез значително намаляване размера на наложените му по правилата на НК наказания за всяко едно от извършените от него престъпления, поради което наказанията следва да се редуцират чрез приложението на чл.55 от НК. На тази основа е необходимо да се съобрази, че максималните наказания, които могат да се наложат на подсъдимите, не могат да надхвърлят за престъплението: по чл.321, ал.3, т.1 от НК - пет години, по чл.321, ал.3, т.2 от НК - три години, по чл.199, ал.1 от НК - пет години, по чл.131, ал.1 вр. с чл.129, ал.1 от НК - две години, по чл.354а, ал.2 от НК - пет години, по чл.354а, ал.1, пр.1 - две години, по чл.339, ал.1 - две години и по чл.143, ал.1 от НК - не е предвиден най-нисък предел на наказанието лишаване от свобода. Същевременно касационният състав намира, че макар преимуществено наказанията да са определени при превес на смекчаващите отговорността обстоятелства, обусловени от чистото съдебно минало към инкриминирания момент на С.Б., И.С., А.К., А.Н., С.Д., Т.В. и А.Я., техният размер е завишен и не отговаря на критериите за справедливост. В случая контролираният съд е отдал прекомерно значение на високата степен на обществена опасност на престъпните деяния, без да отчете продължителността на съществуването на групата, която е доказана за около няколко месеца - към неустановена дата от първата половина на 2009 г. до 13.01.2010 г., като участието на Т.Г. е започнало от лятото на 2009 г., на подсъдимите С.Д. и А.К. от есента на същата година. При индивидуализацията на наказанията е следвало съответно да се отчетат и допълнително постановените оправдателни диспозитиви за определени части от обвиненията, поради което касационният състав е на становище, че въззивният съд е подценил значението на смекчаващите и едновременно с това е надценил тежестта на отегчаващите отговорността обстоятелства. Ето защо настоящият състав намира, че преди всичко като компенсация за неразумно дълго продължилия процес, се налага да се редуцират не до там адекватно определените от страна на въззивния съд наказания, както следва:

на подсъдимия С.Б. за престъплението по чл.321, ал.3, т.1 вр. с ал.1 от НК от шест на четири години лишаване от свобода.

на подсъдимия И.С. за престъплението по чл.321, ал.3, т.2 вр. с ал.2 от НК от пет на две години и десет месеца лишаване от свобода

на подсъдимия С.Г. за престъплението по чл.321, ал.3, т.2 вр. с ал.2 от НК от четири на две години и десет месеца лишаване от свобода.

на подсъдимия Т.Г.:

- за престъплението по чл.321, ал.3, т.2 вр. с ал.2 от НК от пет на две години и десет месеца лишаване от свобода

- за престъплението по чл.199, ал.1, т.3 и т.5 вр. с чл.198, ал.1 вр. с чл.20, ал.2 от НК - спрямо М. Й., от девет на четири години и десет месеца лишаване от свобода.

- за престъплението по чл.199, ал.1, т.5 вр. с чл.198, ал.1 вр. с чл.20, ал.2 от НК - спрямо Д.Т., от осем на четири години и десет месеца лишаване от свобода.

- за престъплението по чл.143, ал.1 вр. с чл.20, ал.2 от НК - спрямо Д.Т., от три години лишаване от свобода на пробация, с пробационни мерки по чл. 42а, ал. 2, т. 1 и т. 2 от НК задължителна регистрация по настоящ адрес за срок от две години, с периодичност два пъти седмично и задължителни периодични срещи с пробационен служител за срок от две години

на подсъдимия А.К.:

- за престъплението по чл.321, ал.3, т.2 вр. с ал.2 от НК от три на две години лишаване от свобода

- за престъплението по чл.199, ал.1, т.5 вр. с чл.198, ал.1 вр. с чл.20, ал.4 от НК - спрямо Д.Т., от три на две години лишаване от свобода.

- за престъплението по чл.131, ал.1, т.8 вр. с чл.129, ал.1 вр. с чл.20, ал.4 от НК - спрямо Н.С., от две на една година лишаване от свобода.

- за престъплението по чл.143, ал.1 вр. с чл.20, ал.4 вр. с ал.1 от НК - спрямо Д.Т., от две години лишаване от свобода на пробация, с пробационни мерки по чл. 42а, ал. 2, т. 1 и т. 2 от НК задължителна регистрация по настоящ адрес за срок от една година, с периодичност два пъти седмично и задължителни периодични срещи с пробационен служител за срок от една година.

на подсъдимия А.Н.:

- за престъплението по чл.321, ал.3, т.2 вр. с ал.2 от НК от три на две години лишаване от свобода

- за престъплението по чл.199, ал.1, т.5 вр. с чл.198, ал.1 вр. с чл.20, ал.2 от НК - спрямо Д.Т., от пет на три години лишаване от свобода.

- за престъплението по чл.143, ал.1 вр. с чл.20, ал.2 от НК - спрямо Д.Т., от три години лишаване от свобода на пробация, с пробационни мерки по чл. 42а, ал. 2, т. 1 и т. 2 от НК задължителна регистрация по настоящ адрес за срок от две години, с периодичност два пъти седмично и задължителни периодични срещи с пробационен служител за срок от две години

- за престъплението по чл.354а, ал.2, пр.2, т.1 вр. с ал.1 вр. с чл.26, ал.1 от НК от пет на три години лишаване от свобода, а глобата от 20 000 лв. на 10 000 лв.

- за престъплението по чл.339, ал.1 от НК от две на една година лишаване от свобода.

на подсъдимия С.Д.:

- за престъплението по чл.321, ал.3, т.2 вр. с ал.2 от НК от четири на две години и шест месеца лишаване от свобода

- за престъплението по чл.199, ал.1, т.3 и т.5 вр. с чл.198, ал.1 вр. с чл.20, ал.2 от НК - спрямо М. Й., от шест на три години лишаване от свобода.

- за престъплението по чл.213а, ал.2, т.5 вр. с ал.1 от НК - спрямо Г.П., от три на една година и шест месеца лишаване от свобода, а глобата от 3 000 лв. на 1 500 лв.

- за престъплението по чл.131, ал.1, т.8 вр. с чл.129, ал.1 вр. с чл.20, ал.2 от НК - спрямо Н.С., от две на една година лишаване от свобода.

на подсъдимия Т.В.:

- за престъплението по чл.354а, ал.1,вр. с чл.26 ал.1 вр. с чл.20, ал.2 от НК от четири на една година и десет месеца лишаване от свобода, а глобата от 6 000 лв. на 2 500 лв. .

на подсъдимия А.Я.:

- за престъплението по чл.354а, ал.1 вр. с чл.20, ал.2 от НК от две на една година лишаване от свобода.

Намаляването размера на определените наказания лишаване от свобода и замената на същото с пробация за престъплението по чл.143, ал.1 от НК на подсъдимите Т.Г., А.К., А.Н. и С.Д. налагат изменение на определеното от въззивния съд, при условията на чл.23, ал.1 от НК, общо най-тежко наказание, а именно на подсъдимия:

- Т.Г. на четири години и десет месеца лишаване от свобода

- А.К. на две години лишаване от свобода

- А.Н. на три години лишаване от свобода, към което на основание чл.23, ал.3 от НК следва да се присъедини наказанието глоба от 10 000 лв.

- С.Д. на три години лишаване от свобода, към което на основание чл.23, ал.3 от НК следва да се присъедини наказанието глоба от 1 500 лв.,
до които размери съответно следва да се измени въззивната присъда.

За разлика от въззивния съд, настоящият състав счита, че с оглед установеното значително забавяне на наказателното производство, оценено като смекчаващо отговорността обстоятелство с изключителен характер, не се налага приложението на чл.24 от НК, въпреки че са налице предпоставките за това по отношение наказанията на Т.Г. и С.Д., поради което в тази част въззивната присъда следва да се отмени.

По отношение изменените наказания лишаване от свобода на С.Б., С.Г. и Т.Г. са налице формални пречки за приложението на института на условното осъждане. Намаленото на С.Б. и общото най-тежко на Т.Г. наказание са над допустимия от разпоредбата на чл.66, ал.1 от НК размер до три години, а подсъдимите С. и Г. са осъждани на лишаване от свобода за престъпления от общ характер към инкриминирания момент, което налага тяхното ефективно изтърпяване. Редуцираният размер на наказанието лишаване от свобода по отношение на С. и Г. не води до промяна на правилно определения, съобразно чл. 57, ал. 1, т. 2, б. „Б“ от ЗИНЗС, първоначален строг режим, докато първоначалният режим на изтърпяване на намаленото на Б. наказание от четири години лишаване от свобода, съобразно чл.57, ал.1, т.3 от ЗИН, следва да се промени от строг на общ, в който смисъл следва да се измени въззивната присъда.

По отношение така определените при условията на чл.23 от НК наказания от по три години лишаване от свобода на подсъдимите А.Н. и С.Д., както и по отношение на намалените наказания на подсъдимите И.С. от две години и десет месеца лишаване от свобода и на Т.В. от една година и десет месеца лишаване от свобода, касационният състав счита, че са налице предпоставките на чл.66, ал.1 от НК за отлагане на изпълнението им. Определеното наказание на всеки един от четиримата подсъдими е в допустимия от закона размер, към момента на извършване на съответното престъпление те не са осъждани на лишаване от свобода за престъпление от общ характер, а и съдът намира, че за постигане на целите на наказанието и преди всичко за поправянето им не е наложително всеки един от тях да го изтърпи ефективно. Справедливо се явява определеното общо най-тежко наказание лишаване от свобода на А.Н. и на С.Д., както и наказанието на И.С. да се отложи за изпълнение с максималния изпитателен срок от пет години, а наказанието на Т.В., с оглед изискването на чл.66, ал.2 от НК, да се отложи за изпълнение с изпитателен срок от четири години, в който смисъл следва да се измени въззивният акт.

Първоинстанционната присъда е потвърдена от въззивния съд в частта относно отлагане изпълнението на наказанието на подсъдимите А.К. и А.Я. с изпитателен срок съответно от пет и от четири години, чиято продължителност не следва да се променя, още повече че такова искане не се съдържа в жалбите, т.е. в тази част въззивният съдебен акт следва да се остави в сила.

В касационните жалби не се съдържат възражения по отношение - осъждането на подсъдимите Т.Г. и С.Д. на основание чл.45 от ЗЗД да заплатят солидарно на гражданския ищец М. Й. обезщетение за причинените му имуществени вреди в размер на 476 лв. и 10 000 лв. за неимуществени в резултат на осъществения спрямо него грабеж, както и по отношение на подсъдимите А.К. и С.Д. спрямо присъденото на

гражданския ищец Н.С. увеличение от въззивния съд на сумата от 30 000 лв. за неимуществени вреди в резултат на причинената му средна телесна повреда, поради което атакувания съдебен акт в тази му част следва да се остави в сила.

По изложените съображение и на основание чл.354, ал.2, т.1 вр. с ал.1, т.4 и т.1 от НПК Върховният касационен съд, първо наказателно отделение

РЕШИ:

ИЗМЕНЯ въззивна присъда № 4/22.06.2020 г., постановена по внохд № 43/2017 г. по описа на Апелативния специализиран наказателен съд, като:

НАМАЛЯВА наложеното на подсъдимия С. А. Б. наказание за извършеното престъпление по чл.321, ал.3, т.1 вр. с ал.1 от НК на 4 /четири/ години лишаване от свобода, което да се изтърпи при първоначален общ режим.

НАМАЛЯВА наложеното на подсъдимия И. А. С. наказание за извършеното престъпление по чл.321, ал.3, т.2 вр. с ал.2 от НК на 2 /две/ години и 10 /десет/ месеца лишаване от свобода, като на основание чл.66, ал.1 от НК отлага изпълнението му с изпитателен срок от пет години.

НАМАЛЯВА наложеното на подсъдимия С. Й. С. наказание за извършеното престъплението по чл.321, ал.3, т.2 вр. с ал.2 от НК на 2 /две/ години и 10 /десет/ месеца лишаване от свобода.

НАМАЛЯВА наложеното на подсъдимия Т.Г. Г. наказание за извършеното престъплението по чл.321, ал.3, т.2 вр. с ал.2 от НК на 2 /две/ години и 10 /десет/ месеца лишаване от свобода.

НАМАЛЯВА наложеното на подсъдимия Т.Г. Г. наказание за извършеното престъплението по чл.199, ал.1, т.3 и т.5 вр. с чл.198, ал.1 вр. с чл.20, ал.2 от НК - спрямо М. Й., на 4 /четири/ години и 10 /десет/ месеца лишаване от свобода.

НАМАЛЯВА наложеното на подсъдимия Т.Г. Г. наказание за извършеното престъпление по чл.199, ал.1, т.5 вр. с чл.198, ал.1 вр. с чл.20, ал.2 от НК - спрямо Д.Т., на 4 /четири/ години и 10 /десет/ месеца лишаване от свобода.

ЗАМЕНЯ наложеното на подсъдимия Т.Г. Г. за извършеното престъпление по чл.143, ал.1 вр. с чл.20, ал.2 от НК наказание лишаване от свобода с пробация, с пробационни мерки - задължителна регистрация по настоящ адрес за срок от две години, с периодичност два пъти седмично и задължителни периодични срещи с пробационен служител за срок от две години

НАМАЛЯВА определеното на основание чл.23, ал.1 от НК общо най-тежко наказание на подсъдимия Т.Г. Г. на 4 /четири/ години и 10 /десет/ месеца лишаване от свобода.

НАМАЛЯВА наложеното на подсъдимия А. А. К. наказание за извършеното престъплението по чл.321, ал.3, т.2 вр. с ал.2 от НК на 2 /две/ години лишаване от свобода.

НАМАЛЯВА наложеното на подсъдимия А. А. К. наказание за извършеното престъплението по чл.199, ал.1, т.5 вр. с чл.198, ал.1 вр. с чл.20, ал.4 от НК - спрямо Д.Т., на 2 /две/ години лишаване от свобода.

НАМАЛЯВА наложеното на подсъдимия А. А. К. наказание за извършеното престъплението по чл.131, ал.1, т.8 вр. с чл.129, ал.1 вр. с чл.20, ал.4 от НК - спрямо Н.С., на 1 /една/ година лишаване от свобода.

ЗАМЕНЯ наложеното на подсъдимия А. А. К. за извършеното престъпление по чл.143, ал.1 вр. счл.20, ал.4 от НК наказание лишаване от свобода с пробация, с пробационни мерки - задължителна регистрация по настоящ адрес за срок от една година, с периодичност два пъти седмично и задължителни периодични срещи с пробационен служител за срок от една година.

НАМАЛЯВА определеното на основание чл.23, ал.1 от НК общо най-тежко наказание на подсъдимия А. А. К. на 2 /две/ години лишаване от свобода.

НАМАЛЯВА наложеното на подсъдимия А. С. Н. наказание за извършеното престъпление по чл.321, ал.3, т.2 вр. с ал.2 от НК на 2 /две/ години лишаване от свобода.

НАМАЛЯВА наложеното на подсъдимия А. С. Н. наказание за извършеното престъпление по чл.199, ал.1, т.5 вр. с чл.198, ал.1 вр. с чл.20, ал.2 от НК - спрямо Д.Т., на 3 /три/ години лишаване от свобода.

НАМАЛЯВА наложеното на подсъдимия А. С. Н. наказание за извършеното престъпление по чл.354а, ал.2, пр.2, т.1 вр. с ал.1 вр. с чл.26, ал.1 от НК на 3 /три/ години лишаване от свобода, а глобата от 20 000 лв. на 10 000 /десет хиляди/ лв.

НАМАЛЯВА наложеното на подсъдимия А. С. Н. наказание за извършеното престъплението по чл.339, ал.1 от НК на 1 /една/ година лишаване от свобода.

ЗАМЕНЯ наложеното на подсъдимия А. С. Н. за извършеното престъпление по чл.143, ал.1 вр. счл.20, ал.2 от НК наказание лишаване от свобода с пробация, с пробационни мерки - задължителна регистрация по настоящ адрес за срок от две години, с периодичност два пъти седмично и задължителни периодични срещи с пробационен служител за срок от две години

НАМАЛЯВА определеното на основание чл.23, ал.1 от НК общо най-тежко наказание на подсъдимия А. С. Н. на 3 /три/ години лишаване от свобода, като на основание чл.66, ал.1 от НК отлага изпълнението му с изпитателен срок от пет години и присъединява наказанието глоба от 10 000 /десет хиляди/лв.

НАМАЛЯВА наложеното на подсъдимия С. В. Д. наказание за извършеното престъпление по чл.321, ал.3, т.2 вр. с ал.2 от НК на 2 /две/ години и 6 /шест/ месеца лишаване от свобода.

НАМАЛЯВА наложеното на подсъдимия С. В. Д. наказание за извършеното престъпление по чл.199, ал.1, т.3 и т.5 вр. с чл.198, ал.1 вр. с чл.20, ал.2 от НК - спрямо М.Й., на 3 /три/ години лишаване от свобода.

НАМАЛЯВА наложеното на подсъдимия С. В. Д. наказание за извършеното престъпление по чл.213а, ал.2, т.5 вр. с ал.1 от НК - спрямо Г.П., на 1 /една/ година и 6 /шест/ месеца лишаване от свобода и глоба от 1 500 /хиляда и петстотин/ лв.

НАМАЛЯВА наложеното на подсъдимия С.В. Д. наказание за извършеното престъплението по чл.131, ал.1, т.8 вр. с чл.129, ал.1 вр. с чл.20, ал.2 от НК - спрямо Н.С., на 1 /една/ година лишаване от свобода.

НАМАЛЯВА определеното на основание чл.23, ал.1 от НК общо най-тежко наказание на подсъдимия С. В. Д. на 3 /три/ години лишаване от свобода, като на основание чл.66, ал.1 от НК отлага изпълнението му с изпитателен срок от пет години и присъединява наказанието глоба от 1 500 /хиляда и петстотин/ лв.

НАМАЛЯВА наложеното на подсъдимия Т. Г. В. наказание за извършеното престъпление по чл.354а, ал.1 вр. с чл.26, ал.1 вр. с чл.20, ал.2 от НК на 1 /една/ година и 10 /десет/ месеца лишаване от свобода, като на основание чл.66, ал.1 от НК отлага изпълнението му с изпитателен срок от четири години и присъединява наказанието глоба от 2 500 лв.

НАМАЛЯВА наложеното на подсъдимия А.Я. Я. наказание за извършеното престъпление по чл.354а, ал.1 вр. с чл.20, ал.2 от НК на 1 /една/ година лишаване от свобода и глоба от 2 500 /две хиляди и петстотин/ лв.

ОТМЕНЯ въззивната присъда в частите относно приложението на чл.24 от НК по отношение на подсъдимите Т.Г. Г. и С. В. Д., както и относно определения първоначален режим на изтърпяване на наказанието лишаване от свобода на И. А. С., А. С.Н., С. В.Д. и Т. Г. В.

ОСТАВЯ в сила въззивната присъда в останалата част.

Решението не подлежи на обжалване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: